

Feladat 1. (1pt) Felbontható-e nemtriviális csoportok direkt szorzatára a $\mathbf{D}_4$ csoport?

Feladat 2. (1pt) Határozzuk meg izomorfia erejéig a 60, a 180, és az 540 elemű Abel-csoportokat, és szemléltessük Hasse-diagrammal, hogy ezek közül melyek melyekbe ágyazhatóak be.

Feladat 3. (1pt) Felbontható-e nemtriviális csoportok direkt szorzatára a $\mathbb{Z}$ csoport?

Feladat 4. (2pt) Felbontható-e nemtriviális csoportok direkt szorzatára a $(\mathbb{Q} \setminus \{0\}, \cdot)$ csoport?

Feladat 5. (2pt) Hány részcsoportja van $\mathbb{Z}_2^4$ -nek?

Feladat 6. (2pt) Hány részcsoportja van $\mathbb{Z}_3 \times \mathbb{Z}_6$ -nak?

Feladat 7. (2pt) Hány részcsoportja van $\mathbb{Z}_3 \times \mathbb{Z}_7$ -nek?

Feladat 8. (2pt) Mutassuk meg, hogy ha $k \mid n$, akkor minden n elemű Abel-csoportnak van k elemű részcsoportja.

Feladat 9. (2pt) Mutassuk meg, hogy ha $k \mid n$, akkor minden n elemű Abel-csoportnak van k elemű homomorf képe.

Feladat 10. (3pt) Legyen $\mathbf{G}$ az a csoport, amelynek alaphalmaza $\mathbb{Z}_4 \times \mathbb{Z}_4$, és amelyen a szorzás a következőképp definiált művelet:

$$(x_1, y_1) \star (x_2, y_2) := (x_1 + x_2 + 2y_1, y_1 + y_2),$$

itt természetesen a műveletek modulo 4 értendők. Felbontható-e nemtriviális csoportok direkt szorzatára a $\mathbf{G}$ csoport?

Feladat 11. (3pt) Adjuk meg $\mathbf{Q}$ automorfizmusait, és azok rendjeit.

Feladat 12. (3pt) Mutassuk meg, hogy $\text{Out } \mathbf{D}_{12} \cong \mathbf{V}$.

Feladat 13. (3pt) Milyen k természetes számok esetén igaz, hogy a $\text{GL}(\mathbb{R}, k)$ csoport a belső direkt szorzata az $\text{SL}(\mathbb{R}, k)$ és a $\{\lambda I : \lambda \in \mathbb{R}\}$ csoportoknak? (I a $k \times k$ méretű egységmátrixot jelöli.)

Feladat 14. (3pt) Legyen p prímszám. Igazoljuk, hogy tetszőleges n esetén a $\mathbb{Z}_p^n$, mint Abel-csoport részcsoportjai, illetve $\mathbb{Z}_p^n$, mint $\mathbb{Z}_p$ feletti vektortér alterei megegyeznek. Igaz ugyanez a $\mathbb{Q}$ csoportra/testre is?

Feladat 15. (3pt) Egy $\mathbf{G}$ csoportot direkt felbonthatatlannak nevezünk, ha nem léteznek olyan nemtriviális $\mathbf{H}_1, \mathbf{H}_2$ csoportok, hogy $\mathbf{G} \cong \mathbf{H}_1 \times \mathbf{H}_2$. A $\mathbf{G}$ csoport direkt prím, ha bármely $\mathbf{K}_1, \mathbf{K}_2$ csoportokra, amelyekre $\mathbf{K}_1 \times \mathbf{K}_2$ -nek van $\mathbf{G}$ -vel izomorf részcsoportja, teljesül az, hogy $\mathbf{K}_1$ -nek vagy $\mathbf{K}_2$ -nek is van $\mathbf{G}$ -vel izomorf részcsoportja. Igazoljuk, hogy minden véges direkt prím csoport direkt felbonthatatlan. Mutassuk meg továbbá, hogy $\mathbb{Z}$ direkt prím.

Feladat 16. (3pt) A $\mathbf{G}$ csoport direkt prím, ha bármely $\mathbf{K}_1, \mathbf{K}_2$ csoportokra, amelyekre $\mathbf{K}_1 \times \mathbf{K}_2$ -nek van $\mathbf{G}$ -vel izomorf részcsoporthja, teljesül az, hogy $\mathbf{K}_1$ -nek vagy $\mathbf{K}_2$ -nek is van $\mathbf{G}$ -vel izomorf részcsoporthja. Határozzuk meg, hogy melyek azok a véges Abel-csoportok, amik direkt prímelek.

Feladat 17. (3pt) Egy $\varphi \in \text{Aut } \mathbf{G}$ automorfizmus esetén $\text{Fix } \varphi := \{g \in G : g\varphi = g\}$. Igazoljuk, hogy $\text{Fix } \varphi$ mindig részcsoporthja $\mathbf{G}$ -nek. Igaz, hogy mindig normálosztó?

Feladat 18. (3pt) Legyen $k > 2$ természetes szám. Igazoljuk, hogy $\mathbf{D}_k \times \mathbb{Z}_2 \cong \mathbf{D}_{2k}$ akkor és csak akkor teljesül, ha k páratlan.

Feladat 19. (3pt) Igaz, hogy amennyiben $\mathbf{G}$ és $\mathbf{H}$ véges Abel-csoportok, akkor $\mathbf{H}$ akkor és csak akkor ágyazható be $\mathbf{G}$ -ve, ha homomorf képe $\mathbf{G}$ -nek?

Feladat 20. (3pt) Igazoljuk vagy cáfoljuk a következő állítást: ha $\mathbf{G}$ és $\mathbf{H}$ véges Abel-csoportok, és minden $n \in \mathbb{N}$ esetén $\mathbf{G}$ és $\mathbf{H}$ ugyanannyi n rendű elemet tartalmaznak, akkor $\mathbf{G} \cong \mathbf{H}$.

Feladat 21. (4pt) Tekintsük az $\mathbf{A}_5$ csoport $\pi := (12)(34)$ elemét. Van egy halmazunk, amiben eredetileg csak a π permutáció van. Ezután újabb permutációkat tehetünk a halmazba: ha egy τ már benne van, akkor 1 euróért beletehetjük a τ tetszőleges $\mathbf{A}_5$ -beli elemmel vett konjugáltját, ha pedig a τ_1 és a τ_2 permutációk már benne vannak, szintén 1 euróért beletehetjük a $\tau_1\tau_2$ permutációt. Legalább hány euróra van szükségünk, hogy $\mathbf{A}_5$ bármely elemét beletehessük a halmazba?

Feladat 22. (4pt) Tekintsük az $\mathbf{A}_5$ csoport $\pi := (12345)$ elemét. Van egy halmazunk, amiben eredetileg csak a π permutáció van. Ezután újabb permutációkat tehetünk a halmazba: ha egy τ már benne van, akkor 1 euróért beletehetjük a τ tetszőleges $\mathbf{A}_5$ -beli elemmel vett konjugáltját, ha pedig a τ_1 és a τ_2 permutációk már benne vannak, szintén 1 euróért beletehetjük a $\tau_1\tau_2$ permutációt. Legalább hány euróra van szükségünk, hogy $\mathbf{A}_5$ bármely elemét beletehessük a halmazba?

Feladat 23. (4pt) Tegyük fel, hogy a $\mathbf{G}$ csoport a $\mathbf{H}_1$ és $\mathbf{H}_2$ részcsoporthjainak belső direkt szorzata, továbbá $\mathbf{G}$ torziómentes: az egységelem kivételével bármely elem rendje végtelen. Bizonyítsuk be, hogy tetszőleges $g \in G$ és $n \in \mathbb{N}$ esetén, amennyiben $g^n \in H_1$, akkor $g \in H_1$. Ezután lássuk be, hogy ha az $\mathbb{R}$ csoportot felírjuk két részcsoporthja belső direkt szorzataként, akkor legalább az egyik tényezőnek lesz $\mathbb{Q}$ -val izomorf részcsoporthja.